

[Hans Knudsen.]

„Jeg kan godt forstå, at spørgsmålet rejses, idet det selvsagt må være af stor vigtighed, at aktieselskabernes soliditet ikke undergraves ved udlån til aktionærer på uforsvarlig måde af en del af aktiekapitalen. Hensynet til kreditorerne og til andre aktionærer nødvendiggør, at udlån af selskabernes midler sker på forsvarlig måde.“

Nu er der altså sket det, at aktieselskabsregisteret helt har opgivet denne kontrol. De sager, der har været til undersøgelse, er opgivet, og det er endda en kendsgerning, at der i stort omfang sker udlån til aktionærer og andre til lave renter, ja, vist endda helt uden rentebetaling.

Højesteretsdommen har allerede medført sådanne aktieretlige konsekvenser, at en ændring i loven efter vor mening er meget påkrævet. Som jeg allerede i mit spørgsmål til den højtærede minister i sin tid har påpeget, er bestemmelserne i aktieselskabslovens § 37 om nedskrivning af aktiekapitalen blevet betydeligt svækket, fordi man i stedet for at nedskrive kapitalen kan udlåne af den til aktionærerne uden rentebetaling. Den højtærede minister har ganske vist henvist til, at reglerne om bestyrelsens ansvar for selskabets dispositioner stort set skulle være et tilstrækkeligt bolværk mod uforsvarlige dispositioner, men dette har jo i flere tilfælde vist sig ikke at være tilstrækkeligt, og det kan ikke være tilstrækkeligt, således som dette ansvar er fastlagt i loven.

Efter loven kan bestyrelsens ansvar nemlig forekomme for det første ved bestyrelsens tilsyn med direktionen, for det andet ved selskabets forhold overfor bestemmelserne i aktieselskabsloven, for det tredje ved forbigåelse af en aktionærs eller en aktionærgruppes interesser, og for det fjerde ved økonomiske transaktioner, som selskabets generalforsamling ikke kan godkende. Når man tager i betragtning, at aktionærlån praktisk taget altid forekommer i selskaber med mindre end 10 aktionærer, specielt i såkaldte familieaktieselskaber, må man erkende, at i selskaber af den art er aktionærer og bestyrelse næsten altid de samme, medens der ofte ingen direktion findes. Spørgsmålet om bestyrelsens ansvar overfor aktionærerne bortfalder i så fald, og tilbage bliver kun et eventuelt ansvar ved overtrædelse af de aktieretlige regler, men et sådant ansvar kan der ikke blive tale om i forbindelse med aktionærlån, da det nu er fastslået, at disse lån er lovlige.

Den højtærede minister har givet udtryk

for, at spørgsmålet efter ministeriets opfattelse må følges meget nøje, men nu er der netop sket det, at man i aktieselskabsregisteret helt har måttet opgive at skride ind overfor aktionærlån, uanset hvilket omfang og hvilken karakter de har. Det er ikke alene aktieselskabslovens § 37, der ved den afsagte dom er blevet illusorisk, det gælder til eksempel også bestemmelserne i § 44 om, at udbyttet ikke må overstige 6 pct., så længe reserverne ikke er på 10 pct. af kapitalen. Det gælder endvidere om visse tantiemebestemmelser, og det gælder bestemmelserne om henlæggelse af reserver.

Endelig er der jo også de skattemæssige konsekvenser af disse lån. Jeg skal ikke her komme ind på, hvilke muligheder aktionærlån rummer for at omgå visse skattebestemmelser, men der findes sådanne muligheder for manipulationer over aktionærlån, som kan give urimelige skattemæssige begunstigelser, hvis de udnyttes.

Jeg skal derfor tillade mig på forslagsstillernes vegne at anbefale det forslag til ændring i aktieselskabsloven, som foreligger her. Forslaget går ud på, at der i § 47 ind sættes et nyt stk. 2, der gør bestyrelsen ansvarlig for, at ingen del af selskabets aktiekapital, reserver m. v. udlånes, ej heller mod sikkerhedsstillelse, til selskabets aktionærer, disses ægtefæller eller slægtninge eller til søsterselskaber, og vi tillader os at foreslå, at denne tilføjelse træder i kraft straks. Derved vil den hidtidige og meget fornuftige praksis, som aktieselskabsregisteret har fulgt overfor aktionærlån, kunne genoptages.

Formanden: Eksemplarer af det fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

De to første på dagsordenen opførte sager kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

Tredie behandling af forslag til lov om forlængelse af midlertidig lov nr. 272 af 15. maj 1946 om tillæg til lov om patenter, lov om mønstre, lov om varemærker og lov om fællesmærker.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 2638).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.